

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση T-272/19

ΤΟ

κατά

Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης

Διάταξη του Γενικού Δικαστηρίου (όγδοο πενταμελές τμήμα) της 31ης Ιουλίου 2020

«Προσφυγή ακυρώσεως και αγωγή αποζημιώσεως – Υπαλληλική υπόθεση – Συμβασιούχοι υπάλληλοι – Άρνηση προσλήψεως λόγω ανικανότητας προς άσκηση των καθηκόντων – Προθεσμίες ασκήσεως προσφυγής – Χαρακτήρας δημοσίας τάξεως – Εκπρόθεσμο – Υπολογισμός προθεσμίας – Προσδιορισμός της ημερομηνίας από την οποία ο ενδιαφερόμενος μπορούσε να λάβει γνώση του περιεχομένου της αποφάσεως – Προδήλως απαράδεκτο»

Υπαλληλικές προσφυγές – Προθεσμίες – Έναρξη – Κοινοποίηση – Έννοια – Ηλεκτρονικό μήνυμα που απεστάλη από την ηλεκτρονική διεύθυνση της Διοίκησης ή μέσω προγράμματος διαχείρισης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου – Εμπίπτει – Ημερομηνία που λαμβάνεται υπόψη – Βάρος αποδείξεως – Ημερομηνία κατά την οποία ο αποδέκτης είχε τη δυνατότητα να λάβει λυσιτελώς γνώση του περιεχομένου της αποφάσεως – Λήψη υπόψη των ωραρίων εργασίας – Δεν λαμβάνονται υπόψη

(Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων, άρθρα 90 και 91· Κανονισμός Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, άρθρο 58 § 1, στοιχεία α' και β')

(βλ. σκέψεις 26-28, 34-38, 42, 43, 49, 50-55)

Σύνοψη

Με απόφαση της 15ης Ιουνίου 2018, την οποία απέστειλε αυθημερόν στην προσωπική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της προσφεύγουσας-ενάγουσας (στο εξής: προσφεύγουσα), η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ) την ενημέρωσε ότι δεν πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις προσλήψεως¹ και ότι συνεπώς δεν μπορούσε να προσληφθεί ως συμβασιούχος υπάλληλος.

Η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση, δυνάμει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ), κατά της αποφάσεως αυτής. Η διοικητική ένσταση υπεβλήθη ηλεκτρονικά, από την επαγγελματική διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του δικηγόρου της προσφεύγουσας, με κοινοποίηση αντιγράφου στην προσωπική της διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

¹ Άρθρο 82 του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2019, η ΕΥΕΔ απέρριψε τη διοικητική ένσταση και απέστειλε την απορριπτική απόφαση στην προσφεύγουσα και στον δικηγόρο της, αρχικά μέσω του λογισμικού Ares, ενός συστήματος διαχείρισης εγγράφων που παρέχει τη δυνατότητα αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος σε αποδέκτες που δεν είναι μέλη του προσωπικού της ΕΥΕΔ, στις 14 Ιανουαρίου 2019, στις 17:46, και, κατόπιν, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την ίδια ημέρα στις 17:52 και στις 18:05.

Στις 25 Απριλίου 2019, η προσφεύγουσα άσκησε προσφυγή-αγωγή ενώπιον του Γενικού Δικαστηρίου με αίτημα, μεταξύ άλλων, την ακύρωση των αποφάσεων της 15ης Ιουνίου 2018 και της 14ης Ιανουαρίου 2019. Με την από 31 Ιουλίου 2020 διάταξη πενταμελούς τμήματος, το Γενικό Δικαστήριο απέρριψε την προσφυγή-αγωγή ως προδήλως απαράδεκτη, επειδή είχε ασκηθεί εκπρόθεσμα.

Το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι οι προθεσμίες υποβολής διοικητικής ενστάσεως και ασκήσεως προσφυγής, που προβλέπονται από τα άρθρα 90 και 91 του ΚΥΚ, είναι δημοσίας τάξεως και ότι εναπόκειται στον δικαστή να εξακριβώνει, ακόμη και αυτεπαγγέλτως, την τήρησή τους. Εν συνεχεία, το Γενικό Δικαστήριο επεξήγησε τον τρόπο υπολογισμού της προθεσμίας ασκήσεως προσφυγής, διευκρινίζοντας ότι, δυνάμει του άρθρου 58, παράγραφος 1, στοιχείο β', του Κανονισμού Διαδικασίας του Γενικού Δικαστηρίου, η προθεσμία αρχίζει να τρέχει από το τέλος της ημέρας κατά την οποία πραγματοποιήθηκε η κοινοποίηση. Το Γενικό Δικαστήριο επισήμανε ότι, εν προκειμένω, αν η προσβαλλόμενη απόφαση κοινοποιήθηκε έγκυρα στην προσφεύγουσα στις 14 Ιανουαρίου 2019, η τρίμηνη προθεσμία ασκήσεως της προσφυγής άρχισε στις 15 Ιανουαρίου, ώρα 00:00, και έληξε τα μεσάνυχτα της 14ης Απριλίου. Επομένως, η προθεσμία ασκήσεως προσφυγής, παρεκτεινόμενη λόγω αποστάσεως κατά δέκα ημέρες, έληξε τα μεσάνυχτα της 24ης Απριλίου. Ως εκ τούτου, η προσφυγή, η οποία ασκήθηκε στις 25 Απριλίου 2019, είναι εκπρόθεσμη.

Το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι, για να είναι έγκυρη η κοινοποίηση απόφασης, κατά την έννοια των διατάξεων του ΚΥΚ, πρέπει όχι μόνο να έχει κοινοποιηθεί στον αποδέκτη της, αλλά και να του έχει παρασχεθεί η δυνατότητα να λάβει λυσιτελώς γνώση του περιεχομένου της.

Ως προς το ζήτημα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο υπενθύμισε ότι εναπόκειται στον διάδικο που προβάλλει υπέρβαση προθεσμίας να αποδείξει την ημερομηνία ενάρξεως της εν λόγω προθεσμίας. Η απόδειξη ότι ο αποδέκτης μιας αποφάσεως μπόρεσε να λάβει λυσιτελώς γνώση της αποφάσεως ενδέχεται να προκύπτει από διάφορες περιστάσεις, ιδίως όταν το οικείο θεσμικό όργανο δεν θεμελιώνει τον σχετικό ισχυρισμό του σε απλές ενδείξεις, αλλά σε στοιχεία, ορισμένα εκ των οποίων έχουν παρασχεθεί από τον ενδιαφερόμενο, και από τα οποία προκύπτει ότι αυτός έλαβε, ως παραλήπτης, στην ηλεκτρονική του διεύθυνση μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ότι ήταν σε θέση, κατά πάσα πιθανότητα, να το ανοίξει και να λάβει κατ' αυτόν τον τρόπο λυσιτελώς γνώση της αποφάσεως αυτής. Τα πραγματικά στοιχεία που επικαλείται η μία πλευρά μπορεί να είναι ικανά να υποχρεώσουν την άλλη πλευρά να παράσχει μια εξήγηση ή αιτιολογία, ελλείψει της οποίας δύναται να συναχθεί ότι ικανοποιήθηκε το βάρος απόδειξης.

Το Γενικό Δικαστήριο τόνισε ότι η αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος δεν συνιστά εγγύηση για την πραγματική παραλαβή του από τον αποδέκτη του. Πράγματι, ενδέχεται ένα ηλεκτρονικό μήνυμα να μην περιέλθει στον αποδέκτη του για τεχνικούς λόγους. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, ακόμη και στην περίπτωση που ένα ηλεκτρονικό μήνυμα περιέρχεται πράγματι στον αποδέκτη του, ενδέχεται η παραλαβή του να μην πραγματοποιηθεί κατά την ημερομηνία αποστολής του.

Ως προς το ζήτημα αυτό, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα, όχι μόνο δεν επικαλέστηκε τεχνικό εμπόδιο ως προς την παραλαβή ή την ανάγνωση των επίμαχων ηλεκτρονικών μηνυμάτων της ΕΥΕΔ, αλλά ήταν επίσης σε θέση να συμβουλευθεί την προσωπική της διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ότι, πριν και μετά την κοινοποίηση της προσβαλλομένης απόφασης, είχε χρησιμοποιήσει την εν λόγω διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στο πλαίσιο ανταλλαγής μηνυμάτων με την ΕΥΕΔ και με τον δικηγόρο της.

Αντιθέτως προς την επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας ότι, εύλογα, έλαβε πράγματι γνώση του επίμαχου ηλεκτρονικού μηνύματος μόλις το πρωί της 15ης Ιανουαρίου 2019, το Γενικό Δικαστήριο τόνισε ότι αποφασιστική για τον καθορισμό της ημερομηνίας ενάρξεως της προθεσμίας δεν είναι η ημερομηνία κατά την οποία ο αποδέκτης έλαβε πράγματι γνώση της απόφασης. Επιπλέον, το Γενικό Δικαστήριο κατέστησε σαφές ότι, αν η επιχειρηματολογία αυτή γινόταν δεκτή, σε περίπτωση που κοινοποιείται απόφαση χωρίς να ζητείται απόδειξη παραλαβής, ο αποδέκτης θα δικαιούνταν κατ' αποτέλεσμα να επιλέξει την ημερομηνία κατά την οποία ήταν σε θέση να λάβει λυσιτελώς γνώση του περιεχομένου της. Εντούτοις, η αρχή της ασφάλειας δικαίου δεν επιτρέπει να εναπόκειται η έναρξη των προθεσμιών άσκησης προσφυγής στην ευχέρεια ενός εκ των διαδίκων.

Στο μέτρο που η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ίδια ή ο δικηγόρος της δεν είχαν, κατά τον χρόνο της φερόμενης κοινοποίησης, ήτοι στις 14 Ιανουαρίου 2019, στις 18:05, καμία υποχρέωση να συμβουλευθούν το ηλεκτρονικό τους ταχυδρομείο, το Γενικό Δικαστήριο διαπίστωσε ότι δεν υφίσταται γενικά συγκεκριμένο ωράριο εντός του οποίου μια απόφαση δύναται εγκύρως να κοινοποιηθεί και εκτός του οποίου η κοινοποίηση δεν είναι έγκυρη.

Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο έκρινε ότι, λαμβανομένων υπόψη των στοιχείων που προσκόμισε η ΕΥΕΔ και της έλλειψης οποιουδήποτε στοιχείου που να αποδεικνύει ότι η προσφεύγουσα και ο δικηγόρος της εμποδίστηκαν να λάβουν λυσιτελώς γνώση των ηλεκτρονικών μηνυμάτων που παραλήφθηκαν στις 14 Ιανουαρίου 2019, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η ΕΥΕΔ ανταποκρίθηκε στο βάρος απόδειξης που έφερε.